

Uit de vergaarbakken, waarvan de heer KOLLMAN gewaagt, wordt het water even als uit de *seeto's* door kleine kanalen naar de rijstvelden afgeleid, *zoodra* het tot deze afleidingskanalen geklommen is en *zoolang* als door het opgedamde spruitje méér wordt aangevoerd, dan door den grond en de verdamping verloren gaat.

Wij hopen, dat deze mededeeling den heer KOLLMAN zal opwekken om met naauwkeurigheid te onderzoeken, of de door hem beschrevene vergaarbakken werkelijk ten doel hebben, om even als die van den heer WEBER, het regenwater te verzamelen op plaatsen waar geen levend water te brengen is; dan wel of het opdamingen zijn van stroomend water, zooals wij met bescheidenheid vermeenen te mogen aannemen. De proef is gemakkelijk te nemen door één vergaarbaak te ledigen en daarna te zien of hij niet van zelf, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk weder gevuld wordt, vóór dat er nog regens gevallen zijn.

A. J. D. STEENSTRA TOUSSAINT.

Diagramma haematochir, eene nieuwe soort van Ternate.

In Februarij 1854 ontving ik door de voortdurende belangstelling van den heer C. F. GOLDMAN, resident van Ternate een drietal vischsoorten van Ternate, t. w. eene nieuwe soort van *Diagramma (Radja bao Ternat.)*, *Scolopsides bilineatus CV. (Demo Ternat.)* en *Carangoïdes aureoguttatus Blkr. (Bobara Ternat.)* welke laatste de heer GOLDMAN mij mededeelt te Ternate zeer zeldzaam te zijn, doch welke te Batavia meermalen ter markt wordt gebragt. Geen dezer drie soorten was tot nog toe van Ternate bekend. De nog onbeschrevene soort, welke ik *Diagramma haematochir* heb genoemd, naar de groote bloedroode vlek op de grondhelft der borstvin, biedt de hieronder beschrevene kenmerken aan.

Diagramma haematochir Blkr.

Diagramm. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite obtuso valde con-

vexo $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis, aequae alto circiter ac longo; linea rostro-frontali rostro valde declivi rectiuscula; oculis diametro 4 in longitudine capitis; osse suborbitali oculi diametro vix altiore; maxilla superiore maxilla inferiore longiore sub oculi limbo anteriore desinente; dentibus maxillis serie externa conicis aequalibus dentibus seriebus internis majoribus; maxilla inferiore poris 6 maxime conspicuis; praeoperculo subrectangulo angulo rotundato margine posteriore vix emarginato; squamis lateribus 80 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali radiosa obtuse, anali obtusiuscule rotundatis, dorsali radiosa dorsali spinosa paulo altiore et anali humiliore; dorsali spinosa spinis 5^a et 4^a spinis ceteris longioribus corpore triplo fere humilioribus; pectoralibus acutiusculis 5 circiter, ventralibus acutis $5\frac{1}{2}$ circiter, caudali extensa truncata angulo superiore acute angulo inferiore acutiuscule rotundata $5\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore dorso flavescente, lateribus inferneque margaritaceo; rostro olivaceo-fuseo vittis 2 interocularibus curvatis margaritaceis; labiis aurantiacis; membrana postmaxillari carnosina; fasciis corpore superne lateribusque obliquis nigricante-fuscis capite et mediis lateribus dorsum et caudalem versus adscendentibus p. m. 17, fascia 1^a linea nuchae media, sequentibus 8 cephalo-dorsalibus, sequentibus 5 vel 6 pleuro-dorsalibus inferne in maculas seriatas divisas; fasciis infraocularibus nullis; pinnis aurantiaco-flavis imparibus nigrocaute-fusco marginatis et nigricante-fusco maculatis, dorsali spinosa inter singulas spinas macula unica, maculis spinas anteriores inter elongatis, spinas posteriores inter rotundis; dorsali radiosa maculis rotundis in series 2 longitudinales dispositis; maculis pinnae anali parvis, caudali numerosis rotundis irregulariter dispositis; pectorali basi superne macula magna sanguinea.

B. 6. D. 12/20 vel 12/21 (rad. 2 ant. simpl.). P. 2/15. V. 1/3. A. 3/7 vel 3/8. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Radja bao* Ternatens.

Habil. Ternate, in mari.

Longitudo speciminis unici 428'''.

Aanm. Van de talrijke soorten van *Diagramma* met overlansche of schuinsche bandteekening is *Diagramma Goldmanni* Blkr. (Nat. Tijdschr. N. Ind. IV p. 602) het naast aan onderwerpelijke species verwant, doch onderscheidt er zich van door minder talrijke (slechts 10 of 11) en minder schuins verloopende donkere banden, waarvan er twee onder het oog gaan, door eenige schubben minder op eene overlansche rei, niet uitgerand prooperkel, enz. Bij *Diagramma Goldmanni* reikt reeds de derde band (van de kruin af gerekend) tot op de straalachtige rugvin, terwijl bij *Diagramma haematochir* eerst de zevende of achtste band de eerste rugvinstralen bereikt.